

Εξοπλισμός και αεροδυναμική στην ποδηλασία

Μπάρδης Κων/νος

*Διδάκτωρ Επιστήμης Διαιτολογίας & Διατροφής Χαροκοπείου
Πανεπιστημίου, Μεταδιδακτορικός Ερευνητής στο Πανεπιστήμιο του
Αρκάνσας των ΗΠΑ & Εργοφυσιολόγος (Msc)*

**Κατάλληλος
εξοπλισμός**

**ΑΕΡΟΔΥΝΑΜΙΚΗ
ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΤΟΥ ΠΟΔΗΛΑΤΗ**

**Σωστή θέση πάνω
στο ποδήλατο**

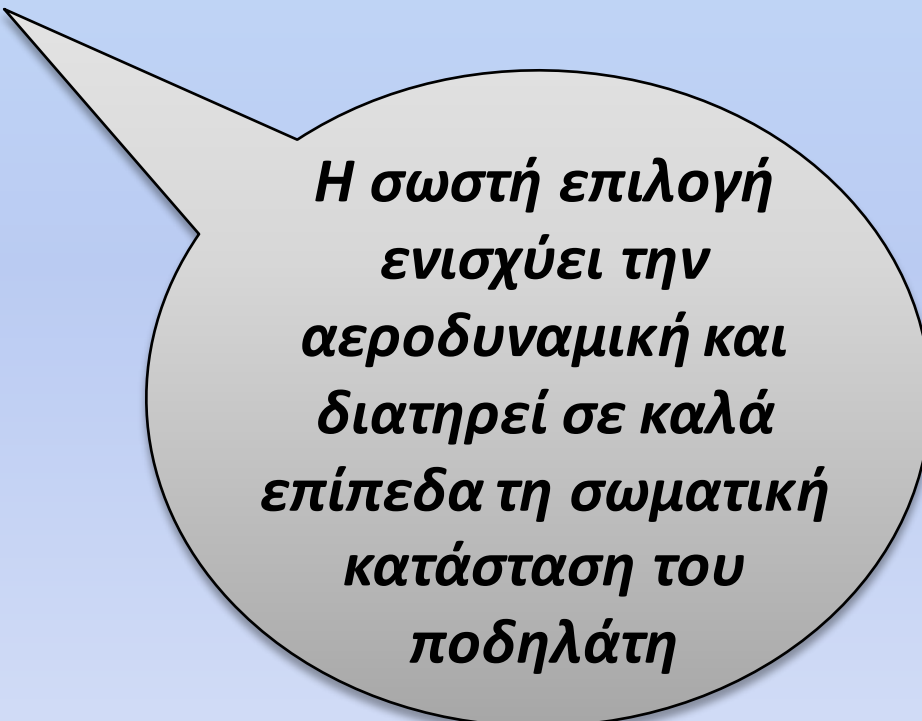
Εξοπλισμός και αεροδυναμική

- Η χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού αποτελεί βασικό συστατικό στοιχείο ενίσχυσης της αεροδυναμικής. Η βέλτιστη αεροδυναμική σχετίζεται με ενίσχυση της αθλητικής απόδοσης.
- Ο σωστός σχεδιασμός του ποδηλάτου ανάλογα με το είδος του ποδηλατικού αγώνα και τη σωματική διάπλαση του αθλητή είναι καθοριστικής σημασίας για την ενίσχυση της αθλητικής απόδοσης.
- Ο εξοπλισμός του ποδηλάτου διακρίνεται σε αρκετά μέρη, η επιλογή των οποίων θα πρέπει να γίνεται με σύνεση.

Τα είδη των ποδηλάτων

Υπάρχουν διάφορα είδη ποδηλάτων, ανάλογα με το είδος της διαδρομής, τα οποία είναι:

- Ποδήλατα πόλης
- Ποδήλατα βουνού
- Ποδήλατα δρόμου
- Ποδήλατα trekking
- Ποδήλατα ηλεκτρικά
- Ποδήλατα σπαστά
- Ποδήλατα Cyclocross
- Ποδήλατα φιξάκια

*Η σωστή επιλογή
ενισχύει την
αεροδυναμική και
διατηρεί σε καλά
επίπεδα τη σωματική
κατάσταση του
ποδηλάτη*

Τα μέρη του εξοπλισμού

Τα μέρη του ποδηλατικού εξοπλισμού, που θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψιν προς ενίσχυση της αεροδυναμικής είναι τα ακόλουθα:

- Σκελετός του ποδηλάτου
- Τροχοί
- Λάστιχα
- Ποδηλατική διχάλα (bicycle fork)
- Τιμόνι

Σκελετός του ποδηλάτου

Υπάρχουν διαθέσιμοι αρκετά είδη ποδηλατικών σκελετών, αλλά μπορούν να ομαδοποιηθούν σε τρεις κύριες γενικές κατηγορίες:

- **Τυπικό (Standard):** Αποτελεί τον τυπικό ποδηλατικό σκελετό
- **Semi-aero:** Διαθέτει μερικούς σωλήνες σχήματος αεροτομής (airfoil-shape tubes) στον ποδηλατικό σκελετό
- **Full-aero:** Ολόκληρος ο ποδηλατικός σκελετός διαθέτει σωλήνες σχήματος αεροτομής (airfoil-shape tubes)

Τυπικός σκελετός ποδηλάτου

Semi-aero σκελετός ποδηλάτου

Full-aero σκελετός ποδηλάτου

Αεροδυναμική σύγκριση - Σκελετοί

- Η μέση αεροδυναμική drag area των semi-aero σκελετών είναι μικρότερη κατά 43-104 cm² σε σύγκριση με ένα τυπικό ποδηλατικό σκελετό. Αυτή η μείωση της drag area μπορεί να αυξήσει την ταχύτητα ποδηλασίας κατά 1,2% και να μειώσει το χρόνο γύρου κατά 37-58''.
- Οι τιμές drag area των full-aero ποδηλατικών σκελετών είναι μικρότερες κατά 238-276cm² σε σύγκριση με τον τυπικό ποδηλατικό σκελετό. Οι ποδηλατικοί σκελετοί μπορούν να μειώσουν τη drag area έως και 9,5% σε σύγκριση με τον τυπικό σκελετό.

Τροχοί ποδηλάτου

Υπάρχουν διάφορα είδη ποδηλατικών τροχών, αλλά η ομαδοποίησή τους γίνεται, κυρίως, σε 4 γενικές κατηγορίες:

1. Τυπική ζάντα με συρμάτινες ακτίνες
2. Aero ζάντα με οβάλ ή λογχοειδής συρμάτινες ακτίνες
3. Σύνθετος τροχός (composite spoke wheel)
4. Τροχός δίσκος (disk wheel)

Υπάρχει διαφορά μεταξύ των τροχών ως προς την αεροδυναμική αποδοτικότητα, καθώς οι τιμές της drag area διαφέρουν

1.

2.

3.

4.

Αεροδυναμική σύγκριση - Τροχοί

- Οι τυπικοί τροχοί εμφανίζουν μεγαλύτερη drag area (212 cm²), σε σύγκριση με τους λοιπούς τροχούς, με αποτέλεσμα να μειώνεται η αεροδυναμική αποδοτικότητα. Δεν ενδείκνυται η χρήση τους σε ποδηλατικούς αγώνες.
- Οι τροχοί δίσκοι εμφανίζουν τις χαμηλότερες τιμές drag area (67-92cm²) και η drag area μειώνεται με αύξηση της γωνίας εκτροπής.
- Ο συνδυασμός ενός οπίσθιου τροχού-δίσκου και ενός εμπρόσθιου σύνθετου τροχού μειώνει τη drag area κατά 5,5%, με αποτέλεσμα αύξηση της ταχύτητας κατά 1,8%.

Αεροδυναμική σύγκριση - Λάστιχα

- Τα λάστιχα μπορούν να επηρεάσουν την αεροδυναμική αποδοτικότητα και, συνεπώς, την ταχύτητα ποδηλασίας μέσω της αντίστασης κύλισης και της παραγόμενης drag area.
- Τα υψηλής αεροδυναμικής αποδοτικότητας λάστιχα (high-performance racing tubular or clincher tires) μπορούν να αυξήσουν την ποδηλατική ταχύτητα από 0,4 έως και 1,2%, σε σύγκριση με τα κοινά ποδηλατικά λάστιχα.
- Αντιθέτως, λάστιχα υψηλής αντίστασης κύλισης ενδέχεται να μειώσουν την ποδηλατική ταχύτητα από 2,4 έως και 6,3%

Ποδηλατική διχάλα(bicycle fork)

- Αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα μέρη του ποδηλατικού εξοπλισμού.
- Ποδηλατικές διχάλες με άκρα αεροτομής μειώνουν τη drag area έως και 2,5%, σε σύγκριση με τις τυπικές διχάλες (με πόδια οβάλ σχήματος), και αυξάνουν την ταχύτητα ποδηλασίας κατά 1%.
- Οι ποδηλατικές διχάλες με μεγάλου μεγέθους πόδια (στρογγυλού σχήματος) αυξάνουν τη drag area έως και 2,3%, μειώνοντας την ταχύτητα ποδηλασίας κατά 1%.

Αεροδυναμική σύγκριση - Τιμόνι

Οι 2 κύριες κατηγορίες ποδηλατικών τιμονιών για ποδηλάτες αγώνων είναι:

1. Τυπικό ποδηλατικό τιμόνι αγώνων με προσαρμοσμένη αερο-μπάρα (clip-on aerobar)
2. Τιμόνι με πλήρως ενσωματωμένες αεροδυναμικές αερο-μπάρες προς μείωση των αντιστάσεων του αέρα

➤ Το τιμόνι με πλήρως ενσωματωμένες αεροδυναμικές αερο-μπάρες αυξάνει την αεροδυναμική αποδοτικότητα, μέσω μείωσης της drag area κατά 4,3%. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε εξοικονόμηση χρόνου κατά 45-70" σε αγώνα 40χλμ.

➤ Οι αερο-μπάρες χωρίς δυνατότητα εναλλακτικής τοποθέτησης των χεριών μπορούν να μειώσουν τη drag area κατά 6,2%, εξοικονομώντας χρόνο κατά 64-101" σε αγώνα 40χλμ.

1.

2.

Ποδηλατική θέση και αεροδυναμική

- Η σωστή θέση στο ποδήλατο επιτρέπει το βάρος του αθλητή να κατανεμηθεί ομοιόμορφα ανάμεσα στη σέλα, τα πεντάλ, και το τιμόνι του ποδηλάτου, έτσι ώστε να επιτευχθεί η βέλτιστη αεροδυναμική αποδοτικότητα.
- Το είδος της ποδηλατικής διαδρομής καθορίζει την ποδηλατική θέση.
- Οι διάφορες ποδηλατικές θέσεις διαφέρουν αρκετά ως προς την αεροδυναμική απόδοση, καθώς ενδέχεται να παρατηρηθεί διαφορά της ποδηλατικής ταχύτητας έως και 20% μεταξύ διαφορετικών θέσεων (δεδομένης της ποδηλατικής ισχύος)

Ποδηλατική θέση

Ακόμη και στο ίδιο είδος ποδηλασίας [π.χ. ποδηλασία βουνού (mountain bike)] η ποδηλατική θέση αλλάζει αναλόγως των ειδικών απαιτήσεων της ποδηλατικής διαδρομής προς μείωση των αντιστάσεων αέρα και ενίσχυση της αεροδυναμικής απόδοσης.

Four-cross

Κατάβαση

Συνδυασμός αεροδυναμικού εξοπλισμού και ποδηλατικής θέσης

Συνδυασμός	Drag area (cm ²)	Χρόνος 40χλμ για 100watts	Χρόνος 40χλμ για 200watts	Χρόνος 40χλμ για 300watts	Χρόνος 40χλμ για 400watts
Τυπικός	2,914	87:50	67:43	58:29	52:47
Αεροδυναμικός εξοπλισμός	2,223	80:58	62:15	53:42	48:27
Αεροδυναμικός εξοπλισμός + βέλτιστη ποδηλατική θέση	1,993	78:23	60:11	51:53	46:48

Συνδυασμός αεροδυναμικού εξοπλισμού και ποδηλατικής θέσης

Συνδυασμός	Κόστος	Χρόνος 40χλμ για 300watts	Χρόνος 40χλμ για 400watts
Τυπικός		58:29	52:47
Αεροδυναμικός εξοπλισμός	2,700	50:58	48:27
Αεροδυναμικός εξοπλισμός + βέλτιστη ποδηλατική θέση	1,993	78:23	46:48

Ο συνδυασμός αεροδυναμικού εξοπλισμού και βέλτιστης ποδηλατικής θέσης αποφέρει τη βέλτιστη αεροδυναμική απόδοση

Συνοψίζοντας...

- ✓ Ο κατάλληλος εξοπλισμός σε συνδυασμό με τη σωστή θέση πάνω στο ποδήλατο ενισχύει την αεροδυναμική αποδοτικότητα, μέσω μείωσης της drag area.
- ✓ Η μείωση της drag area αυξάνει την ποδηλατική ταχύτητα και μειώνει τον απαιτούμενο χρόνο ολοκλήρωσης της διαδρομής, καθώς μειώνονται οι αντιστάσεις που προκαλούνται από τον αέρα
- ✓ Η ενίσχυση της αεροδυναμικής αποδοτικότητας αποτελεί βασικό κομμάτι επίτευξης της βέλτιστης αθλητικής απόδοσης κατά τη διάρκεια του αγώνα.

Ευχαριστώ για την προσοχή σας